

شیوه‌نامه هفته‌ی ملی و روز جهانی کودک

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

مهر ماه ۱۴۰۲

به نام خداوند دوست‌دار کودکان

مقدمه:

روز و هفته ملی کودک از مهمترین مناسبت‌هایی است که همه ساله در کشورهای مختلف برگزار می‌شود. برنامه های این هفته به منظور توجه به حقوق کودکان و برنامه‌ریزی برای بهبود شرایط زندگی آنان برگزار می‌شود. کودکان، سرمایه ارزشمند هر جامعه هستند و آینده جامعه در گرو توجه به جایگاه و پرورش صحیح آنهاست. بنابراین، حفاظت از حقوق آنان در تمامی زمینه‌های زندگی امری ضروری است. هفته ملی کودک به عنوان فرصت و نقطه عطفی برای توجه به نیازها و خواسته‌های کودکان و با هدف بهبود شرایط آنان برگزار می‌گردد. در این هفته، اقداماتی از سوی دولت، سازمان‌ها و نهادهای مرتبط انجام می‌شود تا مسائل مربوط به کودکان مورد توجه قرار گیرد. برنامه‌هایی نظیر نشست‌ها، کنفرانس‌ها، نمایشگاه‌ها و فعالیت‌های آموزشی برگزار می‌شود تا آگاهی افزایشی درباره حقوق کودکان به وجود آید و توجه بیشتری به مسائل آنان معطوف شده و راهکارهایی برای حفاظت از حقوق آنان ارائه شود. بنابراین، هفته ملی کودک فرصتی است تا جامعه به وجود و نیازهای کودکان توجه بیشتری داشته باشد و برنامه‌هایی برای مراقبت و حمایت از آنان انجام دهد. بر این اساس کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان با همکاری مرجع ملی حقوق کودک شیوه نامه حاضر را به منظور هم افزایی کلیه نهادها و سازمانهای فعال در حوزه کودکان و برگزاری هرچه بهتر هفته ملی کودک به شرح ذیل ارائه می‌نماید:

شعار:

به منظور ایجاد وحدت‌رویه در پیش‌بینی و اجرای برنامه‌ها، شورای سیاست‌گذاری هفته‌ی ملی کودک، شعار «کودکی بهتر، زندگی بهتر» را، برای گرامی‌داشت این هفته در نظر گرفته‌است.

هدف کلی:

- جلب توجه افکار عمومی نسبت به اهمیت دوران کودکی، ویژگی‌ها، نیازها و خواسته‌های کودکان امروز.

اهداف جزئی:

- هم‌گرایی و هم افزایی فعالیت‌های دستگاه‌ها و نهادهای متولی کودک در حیطه وظایف و تکالیف سازمان سراسر کشور.
- ارتقای سطح دانش و آگاهی فعالان حوزه‌ی کودک به ویژه «کارشناسان و مربیان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان».
- معطوف کردن توجه مسئولان و جامعه به مسایل و نیازهای قشر کودک به ویژه کودکان با نیازهای ویژه.
- معرفی کانون و ظرفیت‌های آن به جامعه به ویژه «خانواده‌ها و اولیای تربیتی».
- آگاهی‌رسانی در خصوص تکالیف و حقوق کودک

- فرهنگ‌سازی در زمینه ایجاد امکان مشارکت کودکان
- ایجاد زمینه امکان دسترسی برابر کودکان به خدمات و امکانات رفاهی، تفریحی و آموزشی
- معرفی نهادهای مرتبط با حوزه کودکان و آشنایی با ظرفیت‌های آنها

مخاطبان:

- کودکان و نوجوانان سراسر کشور
- مربیان و اولیای تربیتی
- خانواده
- فعالان حوزه کودک و نوجوان

زمان اجرا:

- ۱۵ تا ۲۱ مهر ۱۴۰۲

روزشمار هفته ملی کودک:

- ۱۵ مهر: کودک، صلح، امنیت، محیط زیست
- ۱۶ مهر: کودک، زندگی، سلامت، رشد
- ۱۷ مهر: کودک، مشارکت، آگاهی، شکوفایی
- ۱۸ مهر: کودک، خانواده، هویت، عدم تبعیض
- ۱۹ مهر: کودک، اخلاق، تربیت، مصلحت
- ۲۰ مهر: کودک، گذشته، حال، آینده
- ۲۱ مهر: کودک، رفاه، بهزیستی، دسترسی برابر

دستگاه‌های اجرایی مرتبط:

هم‌گرایی و هم‌افزایی فعالیتهای دستگاه‌ها و نهادهای متولی کودک در سراسر کشور از جمله اهداف مهم در برگزاری این هفته است. فهرست دستگاه‌های اجرایی مرتبط به شرح ذیل است:

۱. وزارت کشور
۲. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۳. وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
۴. وزارت آموزش و پرورش
۵. وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی
۶. فرمانده کل نیروی انتظامی (فراجا)
۷. وزارت ورزش و جوانان

۸. سازمان صدا و سیما
۹. معاونت امور زنان و خانواده رئیس جمهور
۱۰. سازمان حفاظت محیط زیست
۱۱. پژوهشکده شورای نگهبان
۱۲. دبیرخانه مرجع ملی کنوانسیون حقوق کودک
۱۳. سازمان تبلیغات اسلامی
۱۴. سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک
۱۵. سازمان بهزیستی کشور
۱۶. معاونت پرورشی وزارت آموزش و پرورش
۱۷. بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای
۱۸. شورای کتاب کودک
۱۹. نماینده و رئیس محترم دفتر یونسف در جمهوری اسلامی ایران
۲۰. بخش کودک و نوجوان حوزه هنری
۲۱. امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران
۲۲. دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور
۲۳. رئیس سازمان ملی جوانان هلال احمر
۲۴. شبکه تلویزیونی امید
۲۵. شبکه تلویزیونی پویا
۲۶. گروه کودک و نوجوان شبکه دو سیما
۲۷. کمیته امداد امام خمینی(ره)
۲۸. معاونت آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش
۲۹. سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران
۳۰. سازمان زیباسازی شهر تهران
۳۱. معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه
۳۲. اداره کل دفتر خدمات عمومی وزارت صمت
۳۳. مدیر عامل بنیاد کودک
۳۴. سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی
۳۵. سازمان مدارس و مراکز غیر دولتی و توسعه مشارکت های مردمی وزارت آموزش و پرورش
۳۶. معاونت پژوهشی وزارت علوم تحقیقات و فناوری
۳۷. معاونت امور علمی، فرهنگی و اجتماعی سازمان برنامه و بودجه
۳۸. سازمان ملی پرورش استعداد های درخشان
۳۹. پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش
۴۰. صندوق نوآوری و شکوفایی
۴۱. مرکز توسعه فناوری های راهبردی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان
۴۲. جامعه خیرین مدرسه ساز

سطوح اجرای برنامه‌ها:

به منظور ایجاد سهولت در طراحی و پیش‌بینی برنامه‌های این هفته و ارائه هرچه بهتر توانمندی‌های استان، دو سطح اجرای برنامه برای کودک و اجرای برنامه درباره‌ی کودک، در نظر گرفته شده‌است. قالب‌های پیشنهادی مناسب این سطوح عبارتند از:

۱. محوره‌های اصلی برنامه برای کودکان:

کلیدی فعالیت‌های عمومی، رایج در کانون که زمینه‌ی مشارکت کودکان را فراهم می‌آورد و کودکان و نوجوانان به صورت مجازی یا حضوری مخاطب مستقیم آن‌ها هستند، در این سطح از برنامه‌ها قرار می‌گیرند و امکان برگزاری آن‌ها در مراکز فرهنگی هنری یا برنامه‌های اجرایی ستاد وجود دارد. به عنوان مثال برنامه‌هایی مانند:

- برگزاری مراسم رسمی آغاز و پایان هفته‌ی ملی کودک.
- برگزاری نمایشگاه آثار اعضا و مربیان مجازی یا حضوری
- انجام عضویت رایگان در تاریخ ۱۶ مهر ۱۴۰۲.
- گرامی‌داشت روز جهانی کودک (۱۶ مهرماه) با اجرای برنامه‌های هدفمند، متنوع، آموزنده و پرنشاط برای کودکان
- برگزاری کارگاه‌های جذاب فرهنگی، هنری، ادبی به صورت رایگان در طول هفته.
- اجرای برنامه با بهره‌گیری از ظرفیت‌های مراکز سیار شهری و روستایی برای کودکان حاشیه‌نشین و روستایی.
- اعزام کاروان پیک امید به مناطق محروم، کم‌برخوردار و حاشیه شهر.
- بازدید دانش آموزان مدارس از مراکز کانون.
- برگزاری کارگاه‌های آموزشی پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی، سلامت روان و معرفی اورژانس اجتماعی ۱۲۳ به مخاطبان.
- کاشت نهال توسط کودکان به نام بزرگان فرهنگی، هنری، ادبی، دینی و علمی کشور.
- ارتباطات تصویری و اجرای برنامه برای کودکان بستری در بیمارستان‌ها، مراکز حمایتی، فضاهای باز و عمومی شهری در صورت امکان.
- برگزاری جلسات دیدار و هم‌اندیشی (مجازی یا حضوری) کودکان با اعضای قدیمی و موفق کانون، هنرمندان، نویسندگان و مسئولان اجتماعی، فرهنگی و سیاسی استان.
- حضور تربیلی سیار و اجرای برنامه‌های شاد و مفرح و جذاب برای کودکان و نوجوانان.
- تجلیل از فرزندان شهدای مدافع سلامت، مدافع حرم، شهدای مبارزه با آسیب‌های اجتماعی و یادمان شهدای کودک.
- برگزاری نمایشگاه‌های فروش کتاب و محصولات فرهنگی و بازی‌های فکری کانون.

۲. محورهای اصلی اجرای برنامه درباره‌ی کودکان:

برنامه‌هایی هستند که با موضوع کودک و نوجوان برای مخاطب بزرگسال و با هدف آگاهی‌بخشی، اطلاع‌رسانی، هم‌افزایی یا ... انجام می‌شود. به عنوان مثال برنامه‌هایی مانند:

- برگزاری نمایشگاه توانمندی‌ها و دستاوردهای فعالان حوزه کودک و نوجوان (با همکاری کانون دوره‌می‌های ایران)
- برگزاری انواع نشست‌های علمی- ترویجی (حضور و مجازی) با موضوعات مربوط به کودک و خانواده با هدف آگاهی‌بخشی به مخاطبان بزرگسال و اولیای تربیتی. (کودکان با نیازهای ویژه به صورت خاص در نظر گرفته‌شوند).
- تولید یا رونمایی کتاب، بولتن، محصولات فرهنگی، سرگرمی و... با امکان پخش آنلاین برای علاقه‌مندان.
- تقدیر از فعالان عرصه‌ی فرهنگ که آثاری با موضوعات کودک و یا برای کودکان تولید کرده‌اند.
- تهیه‌ی کلیپ‌های کوتاه از بزرگان، اندیشمندان و صاحبان نظر در حوزه‌ی کودک با موضوع آگاهی‌بخشی درباره‌ی حقوق کودک و انتشار در هفته‌ی ملی کودک.
- تهیه مصاحبه و گفتگو با بزرگان و صاحبان اندیشه در حوزه‌ی کودک و انتشار در سامانه‌ی خبری استان.

فرآیند برنامه‌ریزی و اجرا:

۱. تشکیل دبیرخانه‌ی ستادی و استانی هفته‌ی ملی کودک.
۲. دعوت از نمایندگان سایر سازمان‌ها و دستگاه‌های مشارکت‌کننده و تصمیم‌گیری در خصوص برنامه‌ها، تبادل نظر و تقسیم کار.
۳. تشکیل کمیته‌های تخصصی و اجرایی مانند: کمیته‌ی برنامه‌ریزی، طراحی و فضاسازی، تولید محتوا و اجرا، اطلاع‌رسانی و روابط عمومی، حراست و مستندسازی.
۴. تبلیغات محیطی، انتشار پوستر، اطلاع‌رسانی برنامه‌های مجازی و... (فایل لایه باز پوستر به صورت متمرکز از معاونت فرهنگی برای استان‌ها و سازمان‌های مرتبط ارسال خواهد شد)
۵. مستندسازی فرآیند اجرای برنامه‌ها و تهیه‌ی گزارش توصیفی.
۶. ارسال گزارش توصیفی از اجرای برنامه به همراه فرم اکسل ضمیمه‌ی شیوه‌نامه تا تاریخ ۱۴۰۲/۷/۳۰